

SAK

**HE 45/2026 vp eduskunnalle yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvoelimiä koskevien direktiivien
täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi**

**Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
28.4.2026**

Juristi Sanna Mannonen, SAK

Yleiset kommentit

- SAK kannattaa hallituksen esityksessä HE 45/2026 esitettyjä muutoksia, mutta ei pidä niitä riittävinä, jotta direktiivin ja lainmuutoksen tavoite toteutuisi täysimääräisenä
- Tavoitteena on luoda jäsenvaltioiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoelimille aiempaa **vahvemmat puitteet** yhdenvertaisen kohtelun ja yhtäläisten mahdollisuuksien **edistämiseksi ja syrjinnän torjumiseksi**
- SAK esittää täsmennyksiä pykäläehdotuksiin sekä muutosesitystä täydentäviä ehdotuksia
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoelimille tulee taata riittävät resurssit, jotta ne pystyvät hoitamaan laadukkaasti nykyiset ja uudet tehtävänsä

Laki yhdenvertaisuuslain 26 §:n muuttamisesta: kanneajan katkeaminen

- Ehdotuksen mukaan kanneaika katkeaisi yhdenvertaisuusvaltuutetun (YVV) sovintomenettelyn ajaksi
- Esityksen mukaan YVV:n tulisi antaa ilmoitus sovintomenettelyn aloittamisesta
- **SAK:n näkemyksen mukaan ilmoitus tulisi antaa myös sovintomenettelyn päättymisestä**
- SAK:n ehdotus YVL 26 § 4. momentiksi:

Vastaavaa
velvollisuus myös
tasa-arvovaltuutetulle
(tasa-arvolaki 12 §)

Lisäksi 2 momentissa säädetyn määräajan kuluminen keskeytyy yhdenvertaisuusvaltuutetun johdolla käytävän sovintomenettelyn ajaksi. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tulee antaa sovintomenettelyn aloittamisesta ja päättymisestä ilmoitus osapuolille.

Laki yhdenvertaisuuslain 26 §:n muuttamisesta: kanneajan katkeaminen

- SAK:n näkemyksen mukaan kanneajan tulisi keskeytyä **työsyRJintää** koskevien **syrjintäepäilyjen osalta myös epäilyn tutkimisen ja perustellun kannanoton antamisen ajaksi**
- YVV voi antaa yksittäistapauksessa perustellun kannanoton YVL:n vastaisen menettelyn ennaltaehkäisemiseksi taikka sellaisen jatkamisen tai uusimisen estämiseksi (YVL 19 §)
- **TyösyRJintäasioissa perustellun kannanoton merkitys korostuu**, koska yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalla ei ole toimivaltaa työsyRJintäasioissa.

Tasa-arvovaltuutetun kuuleminen 22 §

- SAK pitää tarpeellisena ja erittäin hyvänä, että tasa-arvovaltuutetulle varataan mahdollisuus tulla kuulluksi, kun **tuomioistuin käsittelee asiaa, jossa sovellettavaksi tulee tasa-arvolaki**
- YVV:llä vastaava oikeus tulla kuulluksi (YVL 27 §)
- Kuulemisvelvoite tulisi ulottaa koskemaan **myös syyttäjää**
 - Syyttäjän tulisi ennen syytteen nostamista syrjintärikoksesta varata tasa-arvovaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi

Poimintoja SAK:n täydentävistä ehdotuksista

Edellä todettujen ja esitettyjen muutosten lisäksi tulisi mm.:

- Säättää myös tasa-arvovaltuutetulle toimivalta käsitellä syrjintätapauksia, joissa kyse on moniperusteisesta syrjinnästä
- Antaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalle toimivalta valvoa yhdenvertaisuuslain noudattamista työelämässä ja määrätä hyvityksestä kaikissa syrjintäasioissa
- Säättää syrjitylle sekä syrjityn ammattiliitolle mahdollisuus saattaa työsyryntäasia lautakunnan käsiteltäväksi
- Pidentää yhdenvertaisuuslain vastaista rekrysyryntää koskeva kanneaika vuodesta vähintään kahteen vuoteen

SAK

Kiitos!

Sanna Mannonen

+358 44 431 4235

Sanna.mannonen@sak.fi

**Tavoitteena
maailman paras
työelämä**